

Kennis- en adviescentrum
voor de bakkerij

Nederlands Bakkerij Centrum

Postbus 360

6700 AJ Wageningen

Telefoon 0317 47 12 12

Fax 0317 42 32 06

E-mail info@nbc.nl

www.nbc.nl

Gezondheidsclaims en de voorwaarden

Nieuwe verordening claims

Per 1 juli treedt de EU-verordening 1924/2006 in werking, die strikte voorwaarden stelt aan het gebruik van voedings- en gezondheidsclaims voor levensmiddelen. Claims zijn vrijwillige beweringen die u doet over de voedingswaarde of het effect van een levensmiddel. Meer informatie over claims en de algemene voorwaarden vindt u in de Werkwijzer Voedings- en gezondheidsclaims. Over voedingsclaims en de specifieke voorwaarden die gelden is een aparte Werkwijzer gemaakt, hieronder vindt u de specifieke regels voor de gezondheidsclaims.

Gezondheidsclaims

Een gezondheidsclaim is een niet-verplichte boodschap of bewering die iets zegt over het effect van het levensmiddel (of een bestanddeel ervan) op de groei, ontwikkeling en functies van het lichaam. Er zijn drie soorten gezondheidsclaims:

- **generieke gezondheidsclaims.** Dit zijn algemene beweringen over de invloed van bestanddelen op de gezondheid. Bijvoorbeeld: 'calcium is goed voor de botten'.
- **claims inzake ziekterisicobeperking.** Deze claims beweren dat een levensmiddel helpt het risico op een ziekte te beperken. Bijvoorbeeld: 'calcium helpt botontkalking te voorkomen' of 'dit product helpt hart- en vaatziekten te voorkomen'.
- **claims gericht op de ontwikkeling en gezondheid van kinderen.**
Bijvoorbeeld: 'calcium stimuleert de groei van botten bij kinderen'.

De voorwaarden

Gezondheidsclaims zijn alleen toegestaan als wordt voldaan aan de algemene voorwaarden (zie Werkwijzer Voedings- en gezondheidsclaims). Bovendien zijn er specifieke voorwaarden waaraan de claims moeten voldoen.

Het gebruik van gezondheidsclaims is aan heel strenge regels gebonden. Het is een behoorlijke opgave om aan de geldende regels te voldoen! Hieronder vindt u de voorwaarden uitgewerkt per type gezondheidsclaim.

Generieke gezondheidsclaims

De generieke gezondheidsclaims zijn onder te verdelen in drie soorten:

- claims over de rol van een nutriënt of andere stof bij de groei en ontwikkeling en de functies van het lichaam
- claims over psychologische functies of gedragsfuncties
- afslankende of gewichtsbeheersende effect of vermindering van het hongergevoel.

De generieke gezondheidsclaims kunt u gebruiken zonder dat daar een specifieke vergunning voor nodig is. Voorbeelden van generieke gezondheidsclaims zijn: 'helpt op gewicht te blijven', 'bevordert de darmwerking', 'ondersteunt de stofwisseling', 'voor sterke botten'.

Daarbij zijn de volgende voorwaarden van toepassing:

* **De generieke claims die mogen worden gebruikt, staan op de (nog vast te stellen) lijst.**

De EU-lidstaten hebben tot 1 februari 2008 de tijd om claims in te dienen. (Voor de procedure, zie www.row.minvws.nl; de informatie over claims is te vinden onder regulier overleg warenwet (ROW) en claimsverordening.) Zowel nieuwe als bestaande claims worden aangevraagd volgens een vastgestelde procedure en gaan vergezeld van gegevens over het effect van de stof, de wetenschappelijke onderbouwing daarvoor en de voorwaarden voor het gebruik. De claim wordt goedgekeurd als ze is gebaseerd op algemeen aanvaard wetenschappelijk bewijs en begrijpelijk is voor de consument. De Europese Commissie stelt uiterlijk op 1 februari 2010 de lijst vast. Zodra de generieke lijst bekend is, informeren wij u hierover.

* **Claims die op de goedgekeurde lijst staan mogen door iedere fabrikant worden gebruikt, mits aan de voorwaarden wordt voldaan.**

De lijst geeft aan in welke mate de stoffen in een levensmiddel aanwezig dienen te zijn om het effect te bewerkstelligen. Bovendien moet u kunnen aantonen dat de stof ook door het lichaam kan worden opgenomen. De vorm waarin de stof voorkomt is dus belangrijk, evenals de aanwezigheid van stoffen in het product die de opname ervan kunnen belemmeren. Het zal beslist niet eenvoudig zijn dit allemaal te bewijzen, verwachten wij. Dit is afhankelijk van hoe specifiek de uiteindelijke lijst wordt.

Overige gezondheidsclaims

Voor de overige gezondheidsclaims is een vergunning nodig. Het gebruik van een claim over ziekterisicobeperking, of een claim gericht op de ontwikkeling en gezondheid van kinderen, is daarom alleen weggelegd voor bedrijven die geld hebben om onderzoek te laten uitvoeren en een dossier met wetenschappelijke bewijzen op te bouwen. De VWA neemt een dergelijke aanvraag in behandeling. Pas als de wetenschappelijke onderbouwing is goedgekeurd door de Europese Voedselveiligheidsorganisatie (EFSA), dan wordt de benodigde vergunning voor dergelijke claims afgegeven.

Verboden gezondheidsclaims

In de verordening is ook een aantal gezondheidsclaims opgenomen die uitdrukkelijk zijn verboden. Het gaat daarbij om

- claims die betrekking op de snelheid en mate van gewichtsverlies;
- claims die verwijzen naar adviezen van artsen of andere gezondheidsinstellingen waarin de indruk wordt gewekt dat het niet eten van het levensmiddel de gezondheid kan schaden;
- claims die beweren dat het niet eten van het levensmiddel kan leiden tot ziekte.

Extra informatie

Het gebruik van een gezondheidsclaim dient vergezeld te gaan van extra informatieverstrekking bij de etikettering van producten. Wanneer de producten geen etiket bevatten, wordt de informatie in de presentatie en de reclame weergegeven.

Op het etiket/presentatie moet staan:

- een bewering die wijst op het belang van een gevarieerde, evenwichtige voeding en gezonde levensstijl;
- de benodigde hoeveelheid van het levensmiddel of het vereiste consumptiepatroon om het geclaimde effect te bereiken (bijvoorbeeld 1 portie van 100 gram per dag);
- indien van toepassing: een waarschuwing voor mensen die het levensmiddel moeten vermijden, bijvoorbeeld jonge kinderen of zwangere vrouwen;
- een passende waarschuwing voor producten die bij overmatig gebruik een gezondheidsrisico inhouden;
- een uitgebreide voedingswaardedeclaratie (de grote 8), Dat betekent dat u achtereenvolgens vermeldt de hoeveelheid energie, eiwitten, koolhydraten, suikers, vetten, verzadigde vetzuren, voedingsvezels en natrium. Deze lijst wordt eventueel aangevuld met de stof waarover de claim gaat als dat niet één van die acht betreft (bijvoorbeeld vitamine B6).

De regelgeving omtrent claims is op veel punten nog niet helder.

Desondanks hebben wij geprobeerd u op deze manier zo goed mogelijk te informeren.

Deze informatie is bedoeld om u inzicht te geven in de nieuwe regelgeving omtrent gezondheidsclaims. U kunt hieraan geen rechten ontleen. Voor meer informatie neemt u contact op met NBC: tel. 0317 – 47 12 47.